

Cvičení pro nápravu SPU

VŽDY VYCHÁZÍME Z
DIAGNOSTICKÝCH ZJIŠTĚNÍ!

Sluchová analýza a syntéza řeči

- Rozlišování slov ve větě – pozor, i předložka je samostatné slovo
- Rozkládání slov na slabiky – zkoušet i slova, kde slabika není složena ze dvou hlásek
- Určování hlásek ve slově – první, poslední, uprostřed
- Slovní kopaná
- Vlastní nácvik analýza slova na hlásky a syntéza hlásek ve slovo

Rozlišování měkkých a tvrdých slabik

- Stačí, aby dítě slovo zopakovalo a řeklo, zda je slabika měkká nebo tvrdá
- Metoda tvrdých a měkkých kartiček – POZOR
- Cvičit systematicky, podle nabídky slov

Sluchová diferenciacie dĺžky samohlásky

- Pomocí bzučáku – POZOR
- Musí samo sebe poslouchat při vyslovování slova
- 1. fáze – předepíšeme slova a dítě dopisuje dĺžku slabik
 - Teta .. Párek -. Mop.
- 2. fáze – předložit sestavy teček a čárek, dítě k nim vymýšlí slova
 - .. Pošta, teta, doma, radost
 - -. Dokázat, vypínač

Zraková percepce tvarů

- Rozlišování pozadí a figury
 - Tvary zastíníme čárami
 - Kreslíme tvary přes sebe
 - Píšeme čísla a písmena přes sebe
- Rozlišování inverzních obrazců
 - Kreslíme různě orientované obrázky (vlajky, dům, měsíc...)
 - Lze do písku nebo do sněhu
 - Děti popisují, napodobují
 - Vyškrtávání písmen v textu, čtení zaškrtnutých písmen
- Prostorová orientace
 - Popisování obrázků – co je nahoře, dole...
 - Hry se zasedacím pořádkem...

Nácvik posloupnosti

- Opakování řady čísel
- Předkládání předmětů, obrázků – dítě po zakrytí jmenuje
- Umístění předmětu mezi ostatními
- Jmenování sousedních dnů v týdnu, měsíců v roce
- Jmenování sousedních čísel v číselné řadě, sousední násobky
- Provedení několik činností za sebou podle návodu
- Promyslet a zorganizovat činnost v různém období

Koncentrace pozornosti

- Zajistit přesnost, pokud dítě přesné není, nácvik přerušit
- Vyškrtávání obrázků (méně nápadné jsou složitější)
- Spojování bodů
- Cvičení nesnižovat na hru, je to práce, zaměstnání, zajistit klid a soustředění

Koncentrace pozornosti - spojování bodů

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77
78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91

Úloha č. 1 - Větrný mlýn

Spoj následující body:

3-5	66-80	22-24	26-40	37-38	67-81	66-67	24-26	26-49
21-26	81-89	49-55	7-26	3-26	45-46	17-26	52-53	40-54
17-22	26-55	50-78	80-87	54-82	31-38	22-50	5-26	
30-31	46-53	45-52	81-82	10-17	7-21	30-37	78-81	

Úloha č. 2 - Postava

Spoj následující body:

45-47	29-36	78-80	40-56	75-76	68-69	60-66	16-17
5-12	9-10	17-24	32-33	10-16	24-26	10-12	67-75
69-77	60-67	36-38	66-80	26-33	58-72	29-32	77-83
72-78	76-83	52-58	3-5	12-13	33-49	40-47	
25-32	3-10	47-61	49-56	38-52	12-26	61-68	

Úloha č. 3 - Pes u domu

Spoj následující body:

75-81	45-51	72-78	19-26	53-55	26-40	31-45	74-81
49-55	62-76	66-74	66-80	19-21	82-84	66-69	49-70
26-28	12-14	12-24	43-44	76-82	36-37	44-51	28-42
4-22	23-30	70-84	40-42	51-72	78-80	45-53	
36-43	27-41	31-37	67-75	22-24	21-28	4-7	

Úloha č. 4 - Centrováný ornament

Spoj následující body:

5-18	50-65	72-78	37-43	84-90	81-87	40-54	65-74	81-89
74-87	8-16	10-32	60-80	36-38	78-86	2-10	5-11	18-27
15-23	6-14	69-74	19-27	2-8	15-17	19-21	23-36	
27-42	74-89	54-56	75-77	69-77	41-46	69-75	72-80	
49-55	18-23	40-42	46-55	43-51	82-90	6-12	52-60	
46-51	38-52	21-27	10-16	14-20	56-69	50-52	65-71	
32-38	12-20	3-11	12-32	71-73	32-40	76-84	60-82	
54-60	76-82	80-86	65-73	41-49	3-18	17-23	37-46	

Koncentrace pozornosti - spojování bodů II

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

Úloha č. 17 - Prase v ohradě

Každý bod je určen dvěma čísly, např. 3/4. První číslo znamená označení po levé straně mřížky, druhé číslo odpovídá hořením číslům. Dítě tedy musíme instruovat, že se nejdříve musí dívat doleva a pak nahoru. Kdyby pracovalo obráceně, nemůže dojít k řešení.

Spoj následující body:

4/13-5/14	4/13-7/13	8/5-9/6	5/2-5/3	4/13-4/14	12/7-12/8
7/6-9/6	12/5-12/6	10/8-10/9	10/10-14/10	11/14-12/14	3/11-4/13
11/13-11/14	10/3-14/3	7/5-9/4	7/10-8/9	6/1-6/2	12/3-12/4
5/2-6/2	7/12-9/12	10/11-14/11	11/3-11/4	10/8-14/8	6/13-9/10
11/11-11/12	5/13-5/14	7/4-8/3	12/13-12/14	11/1-11/2	10/2-10/3
7/4-7/5	10/12-10/13	8/1-8/3	6/2-5/3	10/12-14/12	7/2-8/1
3/13-3/14	12/9-12/10	11/5-11/6	10/9-14/9	7/6-9/4	10/4-14/4
6/1-7/2	7/11-9/10	3/13-4/14	3/7-3/11	10/2-14/2	3/7-5/3
11/1-12/1	11/7-11/8	12/1-12/2	11/9-11/10	7/13-9/12	
10/6-10/7	10/13-14/13	10/10-10/11	10/7-14/7	10/6-14/6	
6/10-7/11	10/4-10/5	10/5-14/5	12/11-12/12	8/6-8/9	

Rozvoj obratnosti vyjadřování

- Předříkávání slov, básniček, hlavolamů

Snědl sysel deset housek,
Syslici dal oschlý kousek.
Syslice zas slupla sádlo,
Sysel dostal jen co spadlo.
Pštrosí táta nosí kšandy,
Vymýšlí si pštrosí švandy.
Pštrosí máma žehlí šosy,
Pštrosíčatům čistí nosy.

.....

Rozvoj slovní zásoby

- Děti s SPU jsou omezovány v intelektuálních podnětech, nižší slovní zásoba
- Předčítání
- Děti vypráví, co zažily – není tak efektivní
- Řazení předmětů, jmenování předmětů z jednoho materiálu, rýmy, slova opačného významu vytváření definic

Vyjmenovaná slova

- Nejen učit nazpaměť, ale i vytváření zrakové představy správně napsaného slova
- Dítě dostane seznam slov s doplněnými i – y a stejný bez i – y
 - Postupně navrhuje i –y
 - vyhledá slovo v horním seznamu (slovo neškrtá)
 - Doplní slovo

Ukázka textu pro nácvik vyjmenovaných slov

mlýn blýskat se klidně Liberec

mlynářka plíce kulička lyžař

líný plynárna límec

uplynout Libuše lístek mlýnek

l_stek, pl_nárna, ml_nářka, ml_t, obl_čej,

l_pa, pl_ce, L_berec, kobl_ihy, l_ný,

bl_skat se, bl_kat, mal_ř, kl_dně, pál_t,

upl_nout, kul_čka, El_ška, L_buše, l_h

Jak vzbudit zájem o čtení

- Návuk musí být dlouhodobý!
- Výběr textů odpovídá zájmu a čtecím dovednostem dítěte
- Na počátku velká písmena, snadná slova, dobré, když se slova opakují
- U delších textů se při čtení s dětmi střídáme
- Sledovat to, jak děti textu porozuměly

Techniky nácviku čtení

- Čtení s okénkem – pozor, účinné, když jsou dodrženy určité podmínky
 - Přiměřená velikost okénka
 - Okénko nedáváme dítěti do ruky
 - Čtení rychle, ale plynule
 - Nevyžadovat čtení s přednesem...
- Dublované čtení
 - V případě, že je rozvinutá dovednost čtení, ale čtou nepřesně, domýšlí si
 - Dospělý čte společně s dítětem

Matematické dovednosti

- Poukazuje se na souvislost mezi dyslexií a dyskalkulií
- Je dyskalkulie ovlivněna stejnými deficity jako dyslexie?
 - Vnímání a reprodukce časového a prostorového pořadí
 - Nedostatečné zapamatování akustických informací především při počítání z paměti
 - Souvislost s porozuměním řeči a symbolům
 - Nedostatečná sluchová diferenciacie
 - Obtížná diferenciacie tvarů
 - Špatné prostorové vnímání
 - Prostorová orientace

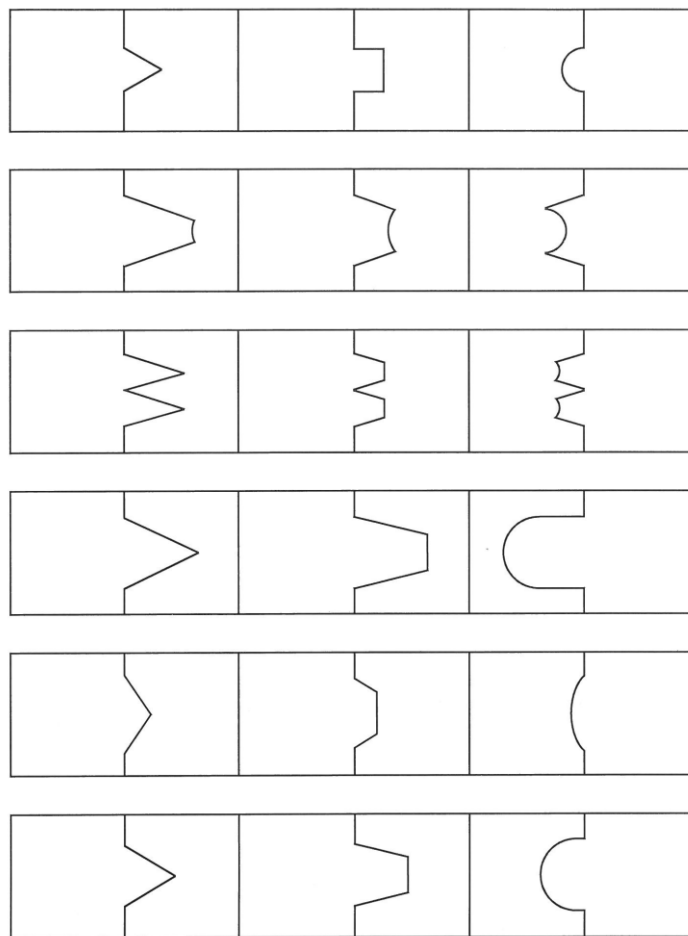
Co odhalí diagnostika

- Děti jsou schopny čítat, ale číslu nepřidají hodnotu
- Nemají vytvořenou představu číselné řady – tedy stále musí čítat po jedné
- Nechápejí vztahy mezi čísly, příklady počítají jen pamětně (+ pomoc prstů)
- Složitě je dělení, obzvláště dělení se zbytkem
- **DŮLEŽITÁ PŘEDSTAVA ČÍSELNÉ ŘADY!**

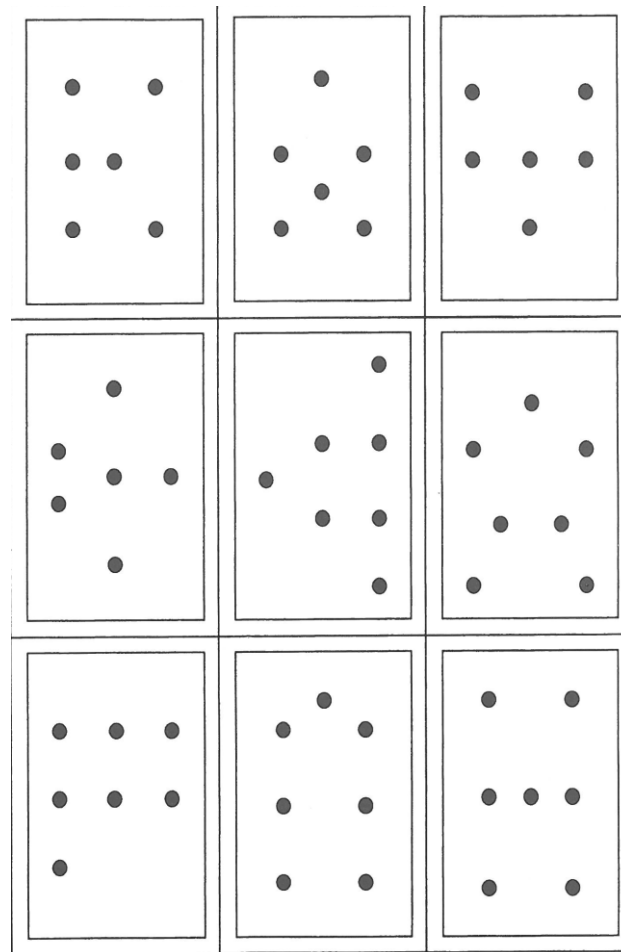
Rozvoj matematických funkcí

- Rozvoj prostorové orientace
- Představu určitého množství prvků
- Vztahy mezi čísly
- Utváření představy číselné řady

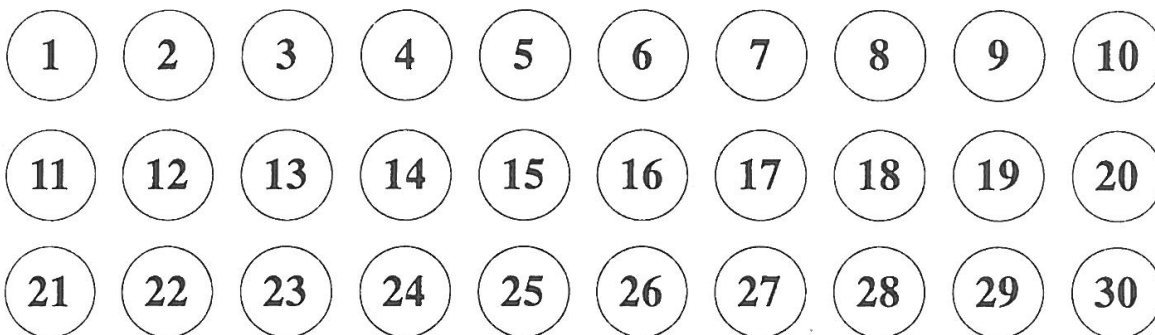
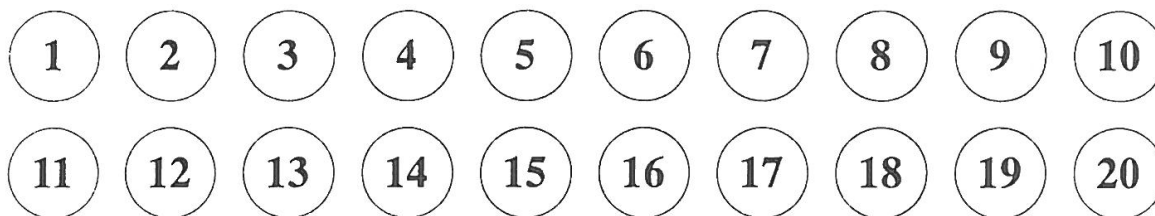
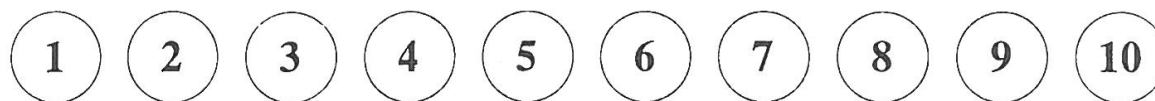
Rozvoj prostorové orientace

Postřehování množství prvků

Představa číselné řady

Nácvik představy číselné řady

- dítě pracuje s čísly
- čísla jsou v kroužcích, aby nesplývala
- mezery mezi kroužky pomáhají analyzovat řadu na prvky
- velikost tabulky odpovídá zornému poli dítěte
- v tabulce jsou prvky v řadě konstantně (na počítadle... se pozice čísel mění)

Jak s tabulkou pracovat

- přečíst každé číslo, přečíst každé 2. číslo...
- Sčítání a odčítání pomocí tabulky
- vést k postřehování množství, nepočítat prvky po jednom, postupně mizí práce s prsty
- Vybavit tabulku v mysli se zavřenýma očima
- Počítat s tabulkou vytvořenou v mysli, číst čísla z řady vytvořené v mysli
- Vyvozování násobení a dělení viz literatura

Vztahy mezi čísly

$3 + 2 = 5$; $7 - 2 = 5$; $20 - 10 - 5 = 5$;

		3		0		7			
0									20
	22		0		26			0	
	0		34			0		39	
		0		45			0		

Utváření představ číselné řady

Doplň čísla, která sousedí s daným číslem v číselné řadě:

— 5 —
— 1 —
— 3 —
— 15 —
— 48 —
— 65 —
— 93 —
— 79 —
— 132 —
— 459 —
— 281 —
— 866 —

— 8 —
— 4 —
— 2 —
— 12 —
— 23 —
— 39 —
— 31 —
— 46 —
— 385 —
— 627 —
— 576 —
— 253 —

— 6 —
— 7 —
— 9 —
— 17 —
— 89 —
— 57 —
— 74 —
— 99 —
— 868 —
— 743 —
— 949 —
— 999 —

Utváření představ číselné řady II

Doplň desítky, mezi kterými číslo v číselné řadě stojí:

Příklad:

30 38 40
___ 12 ___
___ 66 ___
___ 48 ___
___ 52 ___
___ 5 ___
___ 637 ___
___ 884 ___
___ 566 ___
___ 1345 ___
___ 4423 ___
___ 3651 ___
___ 2279 ___

170 176 180
___ 55 ___
___ 34 ___
___ 73 ___
___ 84 ___
___ 61 ___
___ 135 ___
___ 359 ___
___ 734 ___
___ 7482 ___
___ 8765 ___
___ 6918 ___
___ 1999 ___

___ 29 ___
___ 87 ___
___ 99 ___
___ 47 ___
___ 8 ___
___ 472 ___
___ 222 ___
___ 999 ___
___ 5816 ___
___ 2574 ___
___ 9199 ___
___ 9919 ___